

תוכן עניינים

- שער א': סיווג כ"תאונות דרכים" - סעיף 1 לחוק**..... 1
- פרק א': "החזקה המרבה שעניינה ניצול הכוח המכני של הרכב**
1..... 1
1. כללי..... 1
2. משאית המנוף במקרה הנדון היא רכב רב-תכליתי (למצער דו-תכליתי), ובעלת ייעוד תחבורתי וייעוד לא תחבורתי גם יחד. השאלה היא אם ניצול הכוח המיכני במקרה דנן היה במסגרת הייעוד המקורי הלא תחבורתי של הרכב. בית-המשפט המחוזי השיב על שאלה זו בשלילה, ולפיכך קבע כי האירוע יוצא מגדר החזקה ואינו עולה כדי "תאונת דרכים". בית-המשפט העליון קבע אחרת..... 1
- פרק ב': "יציאה מהרכב" ופגיעה**..... 3
1. הגדרת "תאונת דרכים" בחוק כוללת מספר רכיבים, כאשר המחלוקת לפנינו נוגעת אך לחלקם וממוקדת בשאלה האם המערער נחבל "עקב שימוש ברכב מנועי", כשבעניינו ה"שימוש" הרלוונטי הוא יציאה מהרכב..... 3
- שער ב': אחריות הנוהג ברכב - אחריות מוחלטת - סעיפים 2-3 לחוק**..... 5
- פרק א': כללי**..... 5
- פרק ב': אחריות נוהג ברכב - סעיף 2 לחוק**..... 7
- פרק ג': תאונה שבה מעורבים מספר כלי רכב - סעיף 3 לחוק**..... 9
- שער ד': חישוב הפיצויים על-פי סעיף 4 לחוק הפיצויים**..... 17
- פרק א': כללי**..... 17
- פרק ב': פרשנות סעיף 4(א) לחוק**..... 21
- שער ה': ביטוח לאומי**..... 23
- פרק א': חלוקת פיצויים מצד שלישי - סעיף 330 לחוק הביטוח הלאומי**..... 23
- פרק ב': תביעת שיבוב של הביטוח הלאומי**..... 29

פרק ג': החזר דמי פגיעה וגמלאות נכות ששילם ומשלם המל"ל לנפגעת עבודה בתאונת דרכים 55

שער ו': קביעת דרגת נכות על-פי דין אחר 61

פרק א': כללי 61

פרק ב': ההלכה הפסוקה 63

1. הפסיקה הכירה, איפוא, באפשרות למתן היתר להבאת ראיות לסתור בשל תלויות על כאבים ורגישות הנזכרות בתיעוד רפואי מעברו של התובע כאשר הוועדה הרפואית לא נתנה התייחסות ברורה לתלויות אלו בהחלטה הקובעת דרגת נכות וכאשר עסקינן בתלויות משמעותיות ומתמשכות 63

2. מההיבט הדיוני - בר"ע על החלטה להתיר הבאת ראיה לסתור קביעת המל"ל יכולה להצדיק מתן רשות ערעור, משום, שלפי אמות-המידה של סעיף 52(ב) לחוק בתי-המשפט, אם וככל שהחלטה למנות מומחה, על-אף קיומה של קביעת נכות לפי סעיף 6 לחוק הפלת"ד, היתה לא נכונה, אזי, קיים חשש שההליך יתקיים "בדרך שגויה" 63

3. שיקול-הדעת הניתן לערכאה הדיונית בכל הקשור לסוגיית ההיתר להבאת ראיות לסתור הוא רחב ביותר וערכאת הערעור תיטה שלא להתערב בו, בוודאי כאשר עסקינן בהחלטה המתירה את הבאת ראיות 63

4. אין לקבל את קביעת בית-משפט קמא כי הוועדה לעררים לא נימקה את קביעתה שכן קביעתה הפוזיטיבית בצירוף התיעוד הרפואי הרלבנטי יש בהן להסיר כל ספק באשר לשיקול-הדעת של מומחי הוועדה. מתן היתר להבאת ראיות לסתור בנסיבות שכאלה ירוקן מתוכן את הוראת סעיף 6 לחוק הפלת"ד 64

5. לאור החשש בנוגע לתוכן של התיעוד הרפואי, אינני מוצא לנכון להורות על ביטול החלטת בית-משפט קמא אלא אני מורה על החזרת התיק לבית-משפט קמא על-מנת שידון בבקשה מחדש לאחר שיורה למבקשת להביא מהמוסד לביטוח הלאומי את מלוא התיעוד הרפואי שהיה מונח בפני הוועדה מיום 22.09.21. בהתאם לחומר שיוגש אליו, יבחן בית-משפט קמא אם עודנו סבור כי התקיימו חוסרים במסמכים המהותיים הנדרשים לקביעת הקשר הסיבתי שמצדיקים קבלת הבקשה להבאת ראיות לסתור 64

שער ז': המומחה הרפואי - סעיף 6 לחוק 65

פרק א': כללי	65
פרק ב': בקשת תובע למינוי מומחה רפואי	67
פרק ג': בקשה לפסילת מומחה	133
פרק ד': בדיקה באמצעות היוועדות חזותית	143
פרק ה': חריגה מס מכות שבכתב המינוי	153
פרק ו': בקשה לבדיקה חוזרת	159
פרק ז': שינוי זהות המומחה	165
שער ח': אחריות המדינה	173
פרק א': אחריות בגין פיגועי טרור	173
פרק ב': ערעור המדינה נסב על שאלת האחריות והפיצוי שנפסק - ערעור המערערת נסב על גובה הפיצוי	187
שער ט': פיצויים - סוגיות שונות	197
פרק א': שכר-טרחת עורך-דין מופרז	197
פרק ב': פסיקת פיצויים במקרים שונים	215
1. ערעור המשיב נדחה וערעור המערערת התקבל במובן זה שמהפיצוי הכולל שנפסק לזכות המשיב יש להפחית הסך של 200,000 ש"ח "נטו" ובצירוף שכ"ט עו"ד ומע"מ בשיעור 15.21% = סכום כולל של 230,420 ש"ח	215
2. הלכה עימנו, כי תביעתם של תלויים באדם שמצא את מותו בשל מעשה עוולה, היא תביעה עצמאית ומובחנת מתביעת יורשי עזבונו של אותו אדם. כך, בעוד שתביעת התלויים נסובה על נזקי ממון שנגרמו להם בשל מות הנפגע, הרי שתביעת העזבונו עניינה נזקיו של הנפגע (המנוח) עצמו; ליורשיו אין עילה משל עצמם בתביעה זו, אלא הם באים בנעלי המנוח, מכוח דיני הירושה	221
3. דומה כי לא יכול להיות חולק שעבודתו של התובע כצלם כרוכה גם בפעילות פיזית, בה נכותו בתחום האורתופדי תיתן אותותיה (הגבלה בנשיאת משקל, טיפוס לגובה, הליכה/עמידה/ישיבה ממושכת). מידת הקושי/ההגבלה במישור הפיזי מבוטאת, לדידי, באופן הראוי בשיעור הנכות הרפואית שנקבעה לתובע במוסד לביטוח לאומי בתחום האורתופדי, אשר מעצם טיבה וטבעה, משקפת גם את שיעור הפגיעה התפקודית	221

4. תביעת עזבון..... 221

5. תוחלת חיים של הנפגע..... 264

6. עדיין נכון להניח שלנכותו של התובע השפעה על תפקודו ועל יכולתו להשתכר, בעיקר ככל שהדבר נוגע לביצוע עבודה פיסית. גם בהנחה שהכנסתו של התובע מעבודתו בעסק המינימרקט לא פחתה בפועל, וייתכן שאף עלתה ברבות השנים (בשים-לב לגידול המשמעותי ברווחי המינימרקט), בהחלט ייתכן שאלמלא מומו היה בידי התובע להשתכר יותר, בפרט נכון הדבר בשים-לב לעבודתו הנוספת בעסק הניקיון שכללה גם מרכיב פיסי בולט..... 273

7. שיקול-הדעת המסור לערכאה הדיונית בקביעת שיעור הפיצויים רחב, וכדי להצדיק התערבות ערעורית לעניין זה יש צורך בטעות ממשית..... 273

8. המסד הצריך לקביעה לפיה הנכות הנורולוגית, ולו בחלקה, נגרמה כתוצאה מהחבלה בתאונת הדרכים נמצא חסר גם בסופו-של-יום. השלמתו התחיבה לאור עדותו של המומחה בחקירה הנגדית, עוד בטרם ניתן פסק-הדין הראשון, וודאי לאור עדותו הנוספת לאחר פסק-דינו של בית-המשפט המחוזי, וחסר זה יש לזקוף לחובת המערערת..... 274